

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนา สร้าง และหาประสิทธิผลของ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาว ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. วิธีดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการศึกษา
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่ากุงหนา อำเภอบรบือ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 14 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 เรื่อง ดังนี้

- 2.1.1 ปรากฏการณ์ ลม ฟ้า อากาศ
- 2.1.2 วัฏจักรของน้ำ
- 2.1.3 กลางวัน และกลางคืน
- 2.1.4 การขึ้นตกของดวงดาว

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง น้ำ ไฟ และดวงดาว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวการสร้างและหาคุณภาพแบบอิงเกณฑ์

2.3 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. วิธีดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้การศึกษาครั้งนี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง น้ำ ไฟ และดวงดาว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือแบบเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง น้ำ ไฟ และดวงดาว ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหาและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดเรียงลำดับเนื้อหา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และกำหนดขอบข่ายของการนำเสนอเนื้อหา

3.1.2 ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในหลายวิชาของผู้วิจัยอื่นสร้างขึ้น จากหนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.3 สร้างผังงาน (Flowchart) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง น้ำ ไฟ และดวงดาว และผังโครงเรื่อง (Storyboard) ผังงานของเนื้อหา หน่วยย่อยแต่ละหน่วยเพื่อเป็นแนวทาง และวางเงื่อนไขตามวัตถุประสงค์

3.1.4 รวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ เอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเกี่ยวกับ เรื่อง น้ำ ไฟ และดวงดาว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.1.5 กำหนดขอบเขตและรายละเอียดของสาระการเรียนรู้ ตามแผนการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยมีการแบ่งออกเป็น 4 เรื่อง และสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้โปรแกรม Macromedia Flash เรียงลำดับเนื้อหาต่อไปนี้

- 1) ปรากฏการณ์ ลม ไฟ อากาศ
- 2) วัฏจักรของน้ำ

3) กลางวัน และกลางคืน

4) การขึ้นตักของดวงดาว

3.1.6 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา และด้านสื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องของบทเรียนคอมพิวเตอร์ จำนวน 3 ท่าน คือ

1) ผศ.กรรณิการ์ ทองคอนเปரியง อาจารย์ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) ผศ.ดร.อรัญ ชูขระเคื่อง อาจารย์คณะครุศาสตรมหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

3) ผศ.ดร.วิทยา อารีราษฎร์ อาจารย์คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านสื่อวัตกรรมการเรียนและเทคโนโลยี

จากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.1.6 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาว ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ ดังนี้

1) ทดลองรายบุคคล โดยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาวที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่ากุงหนา อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ 3 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมการเรียน ความต่อเนื่องของการเรียน ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ของนักเรียน จากนั้นได้นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาวมาปรับปรุงแก้ไข

2) ทดลองกลุ่มเล็ก นำเครื่องมือที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่ากุงหนา อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการทดลอง จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูง กลาง และต่ำ ระดับ 3 คน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ เพื่อดูความเหมาะสมและเพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำคะแนนจากการทดสอบไปหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3) นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีประสิทธิภาพที่ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องที่ได้ตามเกณฑ์ แล้วจัดทำคู่มือการใช้จัดทำต้นฉบับไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่ากุงหนา อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มทดลองภาคสนาม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ตามแบบการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังทดลอง

3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาว ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2.2 วิเคราะห์หลักสูตรด้านเนื้อหา เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3.2.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษาหนังสือเทคนิคการวัดผลของ ชวาล แพริตกุล (2520 : 11-266) หนังสือการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของ สมนึก ภัททิยธนี (2544 : 73 -180) หนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 50-63)

3.2.4 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ แล้วสร้างตารางวิเคราะห์ กำหนดจำนวนข้อและระดับพฤติกรรม

3.2.5 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก โดยมีคำ ตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว จำนวน 40 ข้อ โดยครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ (ต้องการใช้จริงมาทดสอบเพียง 30 ข้อ)

3.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรง มีจำนวน 3 ท่าน คือ

1) ศศ.ภรณ์นิการ์ ทองคอนเป็ียง อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) ศศ.ดร.อรรณู ชูยกระเดื่อง อาจารย์คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

3) ผศ.ดร.วิทยา อารีราษฎร์ อาจารย์คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) (สมนึก ภัททิยธนี. 2544 : 221) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน มีค่าเฉลี่ย 0.84 ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับผลการเรียนที่คาดหวัง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.2.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบ้านบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2552 จำนวน 40 คน ที่เคยผ่านการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาว แล้วนำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน

ผลการประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือแบบทดสอบชุดนี้ซึ่งใช้ได้ทุกข้อ (ตารางภาคผนวกที่ 1 ภาคผนวก ข)

3.2.8 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (B) ตามเกณฑ์ไว้ 30 ข้อ ของแบบทดสอบแต่ละข้อโดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อสอบอิงเกณฑ์ของ Brennan โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป B-Index แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.2 ถึง 1.00 จำนวน 30 ข้อ ได้ ค่าอำนาจจำแนก 0.31 – 1.00 (ตารางภาคผนวกที่ 2 ภาคผนวก ข)

3.2.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว ทั้ง 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของ Livingston' Method (ไพศาล วรคำ 2552 : 281) แบบทดสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป B-Index ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.73 (ตาราง 13 ภาคผนวก ข)

3.2.10 จัดพิมพ์เป็นฉบับจริง สำหรับใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป (ภาคผนวก ค)

3.3 แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดำเนินการสร้าง และหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ จากหนังสือวิจัยเบื้องต้น และตัวอย่างงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา

ความพึงพอใจ

3.3.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ ให้ครอบคลุมความรู้สึกรักของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์

3.3.3 นำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการไวยากรณ์ และด้านจิตวิทยา ตรวจสอบความถูกต้องและสำนวนภาษาที่ใช้ของแต่ละข้อคำถาม จำนวน 3 ท่าน คือ

- 1) ผศ.กรรณิการ์ ทองคอนเปரிய อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2) ผศ.ดร.อริญ ชูกระเดื่อง อาจารย์คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
- 3) ผศ.ดร.วิทยา อารีราษฎร์ อาจารย์คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี

3.3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความพึงพอใจตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใจกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่ากุงหนา อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.3.5 นำแบบวัดความพึงพอใจมาใช้จริงกับนักเรียน ตรวจสอบให้คะแนนแล้ววิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับรวมทุกข้อ (Item Total Correlation) และวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach

3.3.6 จัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจฉบับจริงเพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การดำเนินการศึกษา

รูปแบบการทดลองในการศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง รูปแบบ (Non randomised) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง แบบ One group Pre-test Post-test Design (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 ; 248-249)

ตารางที่ 3 แสดงแบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
K_1	T_1	X_1	T_2

เมื่อ

- K_1 แทน กลุ่มทดลอง เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 T_1 แทน การทดสอบความรู้ก่อนทำการทดลอง (Pre – test)
 X_1 แทน การทดลองสอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 T_2 แทน การทดสอบความรู้หลังทำการทดลอง (Post – test)

จากรูปแบบการทดลอง ข้างต้นได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ทำการทดลองเป็นเวลา 8 ชั่วโมง มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอความร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียนในการทำการศึกษา
2. ระบุประจำชั้นที่ทำการทดลองชี้แจงรูปแบบงานวิจัยให้นักเรียนเข้าใจ
3. สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 10 นาที ก่อน

ทดสอบ

4. ผู้วิจัยทำการทดสอบ (Pre - test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง น้ำ ไฟ และดวงดาว
5. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ด้วยตนเองโดยทดลองสัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 2 ชั่วโมง ในช่วงเวลา 09.30-11.30 น. ของวัน พุธ พฤหัสบดี จนถึงสิ้นสุดการทดลอง ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงตารางการดำเนินการทดลอง

วันที่	เวลา	เนื้อหา
29-30 ก.ค. 2552	09.30-11.30	ปรากฏการณ์ ลม ไฟ อากาศ
5-6 ส.ค. 2552	09.30-11.30	วัฏจักรของน้ำ
19-20 ส.ค. 2552	09.30-11.30	กลางวัน และกลางคืน
26-27 ส.ค. 2552	09.30-11.30	การขึ้นตกของดวงดาว

6. เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ไปจนครบ 8 ชั่วโมง ผู้วิจัยทำการทดสอบ (Post – test) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนฉบับเดียวกัน และให้นักเรียนตอบแบบวัดความพึงพอใจ

7. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบและประเมิน ตรวจสอบให้คะแนน นำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

5. การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์หาคุณภาพ ของเครื่องมือมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

5.1.1 นำแบบทดสอบที่ให้นักเรียนทำก่อนเรียนและหลังเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

5.1.2 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาว กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1) หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ร้อยละ (Percentage) และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยที่ายบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

2) หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องน้ำ ฟ้า และดวงดาว กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2547 : 171)

3) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องน้ำ ฟ้า และดวงดาว กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีของกูคแมน, เฟรทเซอร์ และชไนเดอร์ (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2547 :155-156 ; อ้างอิงมาจาก Goodman, Fetchers and Schneider. 1980 : 30-34) ในการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I)

5.1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังเรียนกับคะแนนทดสอบก่อนเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test Dependent)

5.1.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง น้ำ ฟ้า และดวงดาว กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การแปลความหมาย ดังนี้

4.50 - 5.00	ระดับคะแนน	มากที่สุด
3.00 - 4.49	ระดับคะแนน	มาก
2.50 - 2.99	ระดับคะแนน	ปานกลาง
2.00 - 2.49	ระดับคะแนน	น้อย
1.50 - 1.99	ระดับคะแนน	น้อยที่สุด

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มี 3 กลุ่ม ดังนี้

5.2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1) ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ

P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ของทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด.

2545 : 13)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

 \sum แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

X แทน คะแนนแต่ละตัว

5.2.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1) ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์และการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อโดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ดังนี้ (สมนึก กัททิษณี. 2544 : 221)

สูตรหาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ของแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยใช้วิธีของแบรนแนน (Brennan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 87-89)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ

B แทน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ

U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

 n_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ n_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

3) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยวิธีของลิวิงตัน (Livingston's Method) (ไพศาล วรคำ. 2552 :281)

$$r_{cc} = \frac{r_u S_i^2 + (\bar{X} - C)^2}{S_i^2 + (\bar{X} - C)^2}$$

เมื่อ

r_{cc}	แทน	ค่าประมาณความเชื่อมั่นของแบบอิงเกณฑ์
r_u	แทน	ค่าความประมาณความเชื่อมั่นแบบอิงกลุ่ม (KR21)
S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม t
C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน X

4) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความพึงพอใจ แบบมาตราส่วน 5 ระดับ โดยใช้วิธีหาค่า Item – total Correlation หาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายของ Pearson (Pearson Correlation) โดยใช้สูตร r_{xy} (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 107)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ

r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
$\sum X$	แทน	ผลรวมของค่าตัวแปร X
$\sum Y$	แทน	ผลรวมของค่าตัวแปร Y
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร X
$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร Y
$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X กับ Y
N	แทน	จำนวนคู่ของค่าตัวแปรหรือจำนวนสมาชิกทั้งหมด

5) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ

α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนในแต่ละข้อ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

6) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (The Effectiveness Index : E.I) ด้วยค่า E.I โดยใช้วิธีของ กูดแมน, เฟรทเชอร์ และชไนเดอร์ (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2547 : 155-156;อ้างอิงมาจาก Goodman, Fretcher a Schneider. 1980 : 30-34) มีสูตรดังนี้

$$E.I = \frac{P_2 - P_1}{Total - P_1}$$

เมื่อ

P_1 แทน ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน

P_2 แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน

Total แทน ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

7) การหาประสิทธิภาพของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2547 : 153-154) ตามเกณฑ์ 80/80 ใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการในบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนจากการทำ
แบบทดสอบระหว่างเรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียนทุกชุดรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum y}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ

E_2	แทน	ประสิทธิภาพของของผลลัพธ์
$\sum y$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 109) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ

t	แทน	ค่าที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D	แทน	ผลต่างระหว่างคู่คะแนน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

5.4 สถิติที่ใช้ทดสอบการแจกแจงปกติ

นำคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาทดสอบว่าประชากรมีการแจกแจงปกติ (Normal distribution) หรือไม่โดยใช้สถิติของโคล โม โกรอฟ-สมีนอฟ (Kolmogorov-Smirnov) ในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทั่วไป (ไพศาล วรคำ. 2552 : 338) (ตารางภาคผนวกที่ 4 ภาคผนวก ข)